

'Smart Ostomy Care: พัฒนาระบบดูแลผู้ป่วยทวารเทียม ต่อเนื่องด้วย Digital Continuity Care เพื่อเสริมสร้างการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิต

รายชื่อผู้พัฒนา/สมาชิกทีม: นางพลอยไพลิน วงษ์สิงห์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และ
นางสาวปรียากร ขอบดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

บทนำ (Introduction)

- โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การผ่าตัด
ทำทวารเทียม (Colostomy) เป็นวิธีการรักษาเพื่อเพิ่มอัตราการรอดชีวิต แต่ส่งผลกระทบต่อภาพ
ลักษณ์ การดำเนินชีวิต และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยอย่างมาก หากขาดการดูแลที่เหมาะสม
- หอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาล ๕๐ พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราลงกรณ พบว่าการ
ดูแลต่อเนื่องแบบเดิมยังมีข้อจำกัด ข้อมูลจากผู้ป่วยและญาติสะท้อนถึง
ความต้องการระบบการสื่อสารและติดตามอาการที่มีประสิทธิภาพ เข้าถึงง่าย
เพื่อช่วยลดภาวะแทรกซ้อนและความวิตกกังวล
- ทีมพัฒนาจึงจัดทำ “Smart Ostomy Care: Digital Continuity Care
Platform” โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Line Open Chat เป็นเครื่องมือ
เชื่อมโยงข้อมูลและการดูแลระหว่างโรงพยาบาลและบ้าน เพื่อสร้างระบบการ
การดูแลแบบ Seamless Care

เป้าหมาย (Goal)

- ดูแลต่อเนื่อง ไร้รอยต่อ ผ่าน LINE Open Chat เป็นเครื่องมือสื่อสาร และติดตาม
- 1) ความรู้ (ระดับคะแนนสูง 7-10) ✓
- 2) anxiety (ระดับคะแนนต่ำ 0-4) ✓
- 3) Body image (ระดับคะแนนสูง 41-50) ✓
- 4) อัตรา follow ≥ 90% ✓
- 5) ความพึงพอใจ ≥ 85% ✓
- 6) Complication หลัง Admit ≤ 15% ✓
- 7) อัตรา Re-admission ≤ 5% ✓
- 8) ET Nurse consult ภายใน 24 hrs. ✓

กระบวนการพัฒนา (Process Improvement) ≥ 90%

- 1 รวบรวมข้อมูล complication & user feedback

- 2 ก่อนนำระบบไปใช้จริง

- PDCA Wheel 1: Phone follow-up (inmenation) (issues identified)
- PDCA Wheel 2: Appointment follow-up (incomplete coverage)
- PDCA Wheel 3: Digital Continuity Care Platform (LINE Open Chat)

- สื่อความรู้ด้านการดูแลทวารเทียม
- การประเมินความรู้ ความวิตกกังวล และการรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง
- การให้คำปรึกษาแบบ Real-time การติดตามอาการ
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

- ทดลองใช้กับผู้ป่วยและญาติ พบว่าสามารถใช้งานได้ง่าย
- ผู้สูงอายุบางรายมีข้อจำกัดในการใช้สมาร์ทโฟน จึงเพิ่มการสอนการใช้งาน การสาธิตย้อนกลับ และส่งเสริมให้ญาติมีส่วนร่วมในการใช้งาน
- ระบบมีการประเมินผลก่อน-หลังการใช้แบบทดสอบ/แบบสอบถาม เพื่อวัดความรู้หรือความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ (Outcome)

- 1 Followers (digital) เพิ่มขึ้น 94% (goal ≥ 90%)
- 2 ET Nurse consult เพิ่มขึ้น 97.89% (goal ≥ 90%)
- 3 ความรู้เพิ่มขึ้น คะแนน 9/10 (goal 10)
- 4 Anxiety ลดลงเป็น 4 score (goal 0)
- 5 Body image เพิ่มขึ้น 48 (goal 50)
- 6 ความพึงพอใจ เพิ่มขึ้น 98.86% (goal ≥ 85%)
- 7 re-admission ลดเป็น 1.38% (goal ≤ 5%)
- 8 Complication ลด 25% (goal ≤ 15%) พัฒนาต่อเนื่อง (Tele Nurse, Real-time tracking)

บทเรียนที่ได้รับ

- platform digital เพิ่มการเข้าถึงบริการและความต่อเนื่อง
- ให้ความรู้ ติดตามต่อเนื่อง เพิ่มศักยภาพการดูแลตนเอง ลดความวิตกกังวล และเสริมสร้างภาพลักษณ์เชิงบวก
- Consult ET Nurse แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว ลดการกลับมาปรึกษาซ้ำ
- ญาติผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการดูแล โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยี
- ขยายสู่ Tele Nurse และระบบติดตามเชิงรุก

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน). มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับที่ 6. นนทบุรี: สรพ.; 2568.
- กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก. กรุงเทพมหานคร: กรมการแพทย์; 2566.
- สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ. แนวปฏิบัติทางพยาบาลผู้ป่วยทวารเทียม. กรุงเทพมหานคร: 2566.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. แผนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพดิจิทัล (Digital Health). กรุงเทพมหานคร: 2566.

ข้อมูลการติดต่อประสานงาน

นางพลอยไพลิน วงษ์สิงห์ หอผู้ป่วยศัลยกรรม
SW.๕๐ พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราลงกรณ
ployschompoo29et@gmail.com, 080-899-7898